

## НА КОМІТЕТСЬКИХ СЛУХАННЯХ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ ОБГОВОРИЛИ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ УКРАЇНИ

Як уже повідомлялось, 24 жовтня 2024 року, на Комітетських слуханнях Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, в оф- та он-лайн режимах на платформі ZOOM, проведено слухання на тему: «Правові засади функціонування ефективної системи природоохоронних територій та об'єктів як основи для збереження і відновлення біорізноманіття: актуальні питання».

В зібранні взяло участь понад 250 представників парламенту, урядових і природоохоронних установ, міжнародних інституцій, наукових спільнот та громадських організацій.

Голова підкомітету з питань лісових ресурсів, біорізноманіття, природних ландшафтів, об'єктів природно-заповідного фонду та з питань адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування Юлія Овчинникова, Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Світлана Гринчук та заступник Міністра Сергій Власенко, керівник порт фоліо проектів з енергетики та охорони довкілля Програми розвитку ООН в Україні Роман Шахматенко, член робочої групи високого рівня з екологічних наслідків війни в Україні Шімон Голмштрот (Фінляндія), депутатка парламенту Швеції Ребека Ле Моїне, Керівник європейських програм Франкфуртського Зоологічного Товариства Міхаель Бромбахер (Німеччина), засновники Британської фундації «Tellus Conservation» Джоді Брагер та Ангя Айткен, керівник Спеціалізованої екологічної прокуратури Офісу Генпрокурора Борис Індіченко, завідуючий відділом геоботаніки та екології Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України Яків Дідух та група природохоронців, керівників установ природно-заповідного фонду, громадських та міжнародних формувань представили змістовні доповіді та презентації щодо необхідності, у контексті пункту 8 Української Формули миру, Європейського зеленого курсу та Закону про відновлення природи Євросоюзу, щодо активізації в Україні роботи із захисту природоохоронних територій та збереження біологічного різноманіття, прозвучало багато слушних, важливих та цінних пропозицій із питань вдосконалення природоохоронного законодавства, розвитку заповідної справи тощо.

Виступаючи в дискусії із цих проблем, заступник директора Карпатського біосферного заповідника, професор Федір Гамор, запропонував вжити першочергових заходів щодо впорядкування системи оплати праці персоналу установ ПЗФ, внести зміни до статті 46 Закону про ПЗФ й до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 "Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери", зокрема доповнити її розділом "Установи природно-заповідного фонду" із відповідним збільшенням тарифних розрядів для працівників служби охорони та фахівців установ.

По-друге, як зазначено в Указі Президента України «Про додаткові заходи щодо розвитку природно-заповідної справи в Україні» (№ 600 від 14 серпня 2009 року), невідкладно, з метою поліпшення умов реалізації єдиної державної політики у сфері розвитку природно-заповідної справи, удосконалити управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду, розробити та прийняти Державну програму розвитку заповідної справи в Україні, у якій визначити по роках, у розрізі найважливіших природоохоронних територій, обсяги фінансування та матеріально-технічного забезпечення установ природно-заповідного фонду тощо.

По-третє, необхідно утворити не Агенцію а Державну службу заповідної справи, як центральний орган державного управління в галузі заповідної справи, із повноцінними управлінськими, в тому числі фінансовими та кадровими повноваженнями.

Справу у тому, що є великі побоювання, що Агенція буде проводити політику комерціалізації та самодостатності національних парків та заповідників, а це може мати важкі наслідки для більшості установ ПЗФ.

В усьому світі збереження національного природного надбання фінансується, як правило, за рахунок державних бюджетів, а зароблені, наприклад, національними парками США, кошти спрямовуються безпосередньо до бюджетів.

А національні парки та резервати отримують необхідне для них фінансування із бюджету.

По-четверте, особливу увагу треба привернути для забезпечення виконання чинного Указу Президента України «Про заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи» (№ 838/2005 від 23 травня 2005 року), яким визнано «розвиток природно-заповідної справи на основі системного врахування природоохоронних, економічних, соціальних та інших інтересів суспільства, а також міжнародних зобов'язань держави одним із найважливіших пріоритетів довгострокової державної політики України».

Крім того, на Слуханнях директор Карпатського біосферного заповідника Микола Рибак звернувся до Міхаеля Бромбахера, з проханням знайти можливість фінансової підтримки для розробки Проекту землеустрою та внесення змін до Проекту організації території Карпатського біосферного заповідника.

З цього приводу Міхаель Бромбахер пообіцяв допомогти, а Анастасія Драпалюк (БО «Фонд природи України»), внесла аргументоване обґрунтування щодо врегулювання проблеми сплати земельного податку установами природно-заповідного фонду.

І дуже важливо, що в заключній промові Юлія Овчинникова, підтримала всі пропозиції, які ми запропонували. Вони будуть розглянуті на Комітеті. Крім того вона повідомила, що на занепопереджених щодо збереження природної спадщини ЮНЕСКО в Україні, які ми раніше розробили разом із Григорієм Парчуком, уже є експертний висновок, і він теж буде розглядатись.

Федір Гамор  
Коментарі в Фейсбуці

Шановний Гамор Федір, дякую Вам щиро за Ваші пропозиції та багаторічну безцінну роботу.

Юлія Овчинникова

Голова підкомітету з питань лісових ресурсів, біорізноманіття, природних ландшафтів, об'єктів природно-заповідного фонду та з питань адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування

Читаєш і дивиєшся, як з досвідом і віком міцніє дитячий оптимізм і наївність метра заповідної справи України д.б.н., автора справжнього ренесансу заповідної справи, колишнього (фактично діючого) директора Карпатського біосферного заповідника Гамора Федора Дмитровича!!

За свій вік, він особисто знав, підпорядковувався 26 Міністрам охорони природи, вносив пропозиції про створення Агенства заповідної справи України, підвищення заробітної плати працівникам заповідної галузі і т.д. і т.п. на всі комітетських слуханнях у Верховній Раді усіх скликань і на цих, формально запланованих, випросив 2 хв. часу, щоб озвучити їх.

Жаль, що патріарх галузі помилився у висновках і похвалах заключного слова Ю.ОВЧИННИКОВОЇ, яка "...підтримала всі внесені пропозиції!"

Що можуть зробити люди, які розуміються в заповідній справі, як Ви, професоре, в балеті...!

Більшість "професіоналів", які сидять у високих кріслах, до цього часу так і не змогли зрозуміти різницю між заповідною справою і ПЗФ та ООПТ...

Ви слухали п. Міхаеля, який за кошти німецької допомоги забезпечує нас авто-, мото-, вело- технікою. Думаю, в нього зарплата солідна.

Але коли волонтер, навчає нас .уму -розуму реалізувати національну політику в галузі заповідної справи?

Вибачте, що розумного Ви почули? Що зарплата в нас не така, як в Європі, чи інфраструктура, будівлі старкуваті...? І всі аплодують йому стоячи.

Найцінніша інформація прозвучала з вуст ще з одного найманого ПРООНом спеціаліста – експерта В. Костюшина- "...все що тут оспівували, повторюється на подібних зібраннях просягом останніх 20 років"

Ви, Федоре Дмитровичу., свої пропозиції вносите мабуть більше.

Задарма було так радіти, що вас почули. і в цей раз!

Добре поставлене проблемне питання сучасній "екологічній еліті", стоїть роками, до наступних Слухань.

Микола Стеценко

Голова Всеукраїнської асоціація природоохоронних територій,  
екс - заступник Міністра охорони навколишнього природного середовища України, багаторічний керівник центральних органів державного управління заповідною справою України









